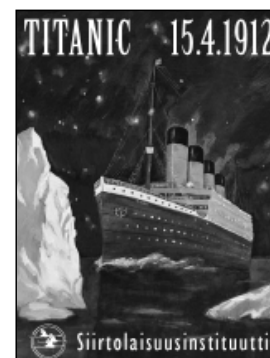

Titanic- ja Empress of Ireland -näyttely on avoinna arkipäivisin klo 8.15–16.00 instituutissa 30.9.12 asti

Titanic-aiheinen postimerkki ja -kortti sekä Titanic-näyttelyn katalogi ja muita julkaisuja on myytävänä instituutin toimistossa. Postimerkin ja kortin kuva-aihe oikealla.

Tilaukset:
Krista Mielismäki,
krista.mielismaki(at)utu.fi
p. 02-284 0443

Lahjoituksia

Kanslianeuvos Risto Laakkonen on aikanaan tehnyt pitkän uran työministeriössä siirtolaisuusasioiden parissa. Ministeriössä hän oli neuvottelevana virkamiehenä, ja hän jäi eläkkeelle vuonna 2004. Työuransa Risto Laakkonen teki SAK:n toimitsijana, mutta siirtyi sitten virkamiesuralle. Aalkuvaiheessa Risto oli työvoima-attaseana Ruotsissa, ja hän näki läheltä suomalaisen siirtolaisyhteisön muodostumisen 1970-luvulla. Samalla Risto loi yhteydet ruotsalaisiin päättäjiin ja virkamiehiin. Näistä henkilökohtaisista kontakteista on ollut hyötyä Suomelle ja suomalaisille nykypäivään asti. Tukholman vaiheen jälkeen Risto Laakkonen siirtyi Pohjoismaiden ministerineuvoston palvelukseen Osloon, jossa hän toimi vuosina 1981–85 työ-, ympäristö-, sosiaali- ja tasa-arvoasioista vastaavana johtavana virkamiehenä.

Siirtyessään Helsinkiin työministeriöön Risto jatkoi siirtolaisuuskysymysten parissa. Suomesta oli vähitellen muodostumassa siirtolaisia vastaanotettava maa. Työministeriössä oli selkeä jakolinja. Toisaalta oli tiukkaa lupakäytäntöä soveltaneet viranomaiset, toisaalta taas maahanmuuton inhimillisen puolen painottajat Risto Laakkosen tapaan. Suomehan oli tuolloin (20–25-vuotta sitten) sopinut useitakin sopimuksia (mm. pakolaissopimuksen), joiden painoarvo yhteiskunnallisessa ja poliittisessa päätöksenteossa oli sangen vähäinen. Toki tämä oli ymmärrettävää, sillä maamme oli elänyt melkoisessa umpiossa pitkään, ja ovien avautuminen tuottaa aina haasteita hallinnolle ja päätöksenteolle.

Risto Laakkonen tunnetaan myös erittäin suurena kulttuuripersoonana. Hänellä on mm. siirtolaisuuteen liittyviä mittavat kokoelmat kirjallisuut-

ta, musiikkia ja sähköisiä tallenteita. Kanslianeuvos Risto Laakkonen teki instituutille huomattavan lahjoituksen 2.4.2012 luovuttaessaan 80 siirtolaisuuteen liittyvää julkaisua instituutin kirjastoon. Lahjoituksen arvoa nostaa suuresti se, että kirjat ovat useimmiten muuttoliikkeen erityiskysymyksiin liittyviä julkaisuja, joita ei ole helppo muuten saada käyttöön. Lahjoituksen mukana oli paitsi tieteellisiä julkaisuja, huomattavassa määrin myös mm. ulkosuomalaisen kirjoittamaa runoutta ja kaunokirjallisuutta.

Instituutin puolesta haluan kiittää kanslianeuvos Risto Laakkosta hänen merkittävästä lahjoituksestaan.

Kanslianeuvos Risto Laakkosen lahjoitusta vastaanottamassa instituutin puolelta tutkimusjohtaja Elli Heikkilä ja johtaja Ismo Söderling. Kuva: Satu Löppönen.

Suomalaisen maahanmuuton alkuvaiheilta – kanslianeuvos Risto Laakkosen kertomaa

Aina kun Risto Laakkosen tapaa, kannattaa kynä ja paperia olla mukana, sillä kullannarvoisia muisteluja elämän poluilta tulee jatkuvasti. Niistä on alla pari näytettä, jotka kirjoitin muistiin viimeisessä tapauksisessamme. Ne julkaistaan kertojan luvalla.

Herra Pavarotti – mitä teette työksenne?

Vielä parikymmentä vuotta sitten Suomessa vierailivat taiteilijat tarvitsivat työluvan esiintymisiinsä – huolimatta siitä että kyseessä saattoi olla vaikka yhden illan esitys.

Kerran Helsinki-Vantaan lentokentälle saapui työ lupansa kanssa Pavarotti-niminen henkilö. Raja-

viranomaisen tutkaili dokumentteja aikana. Lopuksi virkailija lausahti: ”Herra Pavarotti. Olette näköjään tenori. Mitä muuta teette työksenne?”.

Rumpaleita on omastakin takaa

Samoihin aikoihin Pavarottin kanssa Suomeen tuli musiikkivierailulle ulkomainen orkesteri. Työluva-anomuksia käsitellessään työviranomaiset käyttivät harkintavaltaansa. Lupaprosessi eteni orkesterin osalta hyvin, kunnes käsittelyyn tuli yhtyeen rumpalin tapaus. Tällöin todettiin, että Suomessa on työttömänä useita rumpaleita, joten rumpalia koskeva päätös oli hylkäävä.

Ismo Söderling

Siirtolaisuusinstituutti selvittää korkeakouluopiskelijoiden maahanmuuttoasenteita

Viime vuosina maahanmuuttoon liittyvä keskustelu on jälleen lisääntynyt Suomessa. Taantumien vaiheessa asenteiden on todettu yleensä kiristävän. Asenteet vaikuttavat merkittävästi maahanmuuttajien kotoutumiseen ja hyvinvointiin, joten on tärkeää saada niistä päivitettyä ja luotettavaa tutkimustietoa. Suomen asenneilmasto vaikuttaa myös siihen, miten maamme selviytyy kansainvälisessä kilpailussa osaavasta työvoimasta.

Ovatko asenteet todella kiristyneet ja kiristymässä, siitä otetaan nyt selvää laajalla etnobarometrillä. Tutkimuksella pyritään löytämään myös uusia tapoja maahanmuuttajien kotoutumiseen. Barometrillä selvitetään myös opiskelijoidemme omaa maan sisällä tai ulkomaille suuntautuvaa muuttohalukkuutta.

Siirtolaisuusinstituutti selvittää Etnobarometri 2012 -kyselyn avulla korkeakouluopiskelijoiden

asenteita maahanmuuttoa ja maahanmuuttajia kohtaan 13 yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa. Etnobarometri toteutetaan säännöllisin väliajoin myös tulevana vuosina. Opiskelijat ovat tulevaisuuden päättäjiä, joten heidän mielipiteidensä säännöllinen kartoittaminen antaa tärkeää tietoa tulevaisuudesta. Kysely lähetettiin opiskelijoille 2.5. ja vastausaikaa oli 18.5. saakka. Vastauksia saatiin kaikkiaan 14568 opiskelijalta. Kyseessä on siis mittava tutkimusmateriaali. Kiitos kaikille vastanneille! iPadin onnelliseksi voittajaksi arvottiin Anja L. Oulun yliopistosta. Voittajalle on ilmoitettu henkilökohtaisesti.

Tällä hetkellä (kesäkuu 2012) on käynnissä tulosten analysointi. Tulokset julkaistaan syksyllä 2012 erikseen ilmoitettavana aikana. Hankkeen vastuututkijana on VTL Heli Sjöblom-Immala.